

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 18. СКРЕНТОН, ПА., СУБОТА, 15 ЛЮТОГО, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., SATURDAY, FEBRUARY 15, 1941. XXXI YEAR. No. 18.

БОЛГАРСЬКИЙ УРЯД ПРИЗНАЄ, ЩО ГІТЛЕР ЖАДАЄ ПРОПУСКУ АРМІЇ НА ГРЕЦЬКИЙ КОРДОН

ГІТЛЕР ПОКЛИКАЄ ЮГОСЛАВЯНСЬКИХ МІНІСТРІВ ДО БЕРХТЕСГАДЕН, ЩОБ ПЕРЕДАТИ
ЇМ СВОЇ ЖАДАННЯ

ФРАНКО ЗАЯВИВ ПІДЧАС ПОБАЧЕННЯ З МУСОЛІНІ, ЩО ЕСПАНІЯ НЕ МОЖЕ ВОЮВАТИ

Цілий світ слідує з напруженням за дипломатичною офензивою держав "осі", що має підготувати недалекий атак проти Британії на Середземному морі, а саме проти Гібралтару і Суецького каналу.

З Софії повідомляють, що в колах болгарського уряду підтверджують одержання від Гітлера жадання, щоб Болгарія дала пропуск німецькій армії через свою територію в напрямі грецького кордону. Призначення цієї армії буцім то в тому, щоб своєю появою примусити Грецію до мира з Італією на умовах, подиктованих "осею".

Болгарія не буде ставити опір

Болгарська преса пише далі, що Болгарія бажає залишитись неутраченою і вдержати мир. Однак з заяв уряду виходить, що вона не в силі ставити опір німецькому жаданню і буде держатись пасивно, коли зявиться німецька армія.

З британської сторони однак підноситься закид, що поведінка Болгарії цілком не пасивна, бо вона дозволила вже вступити на свою територію німецьким інженерам та іншим спеціалістам, які за її згодою оглядають летунські бази і дороги та роблять наперед потрібні приготування для приходу німців. Таку поведінку трудно назвати пасивною.

Хоча німецьке жадання формулюване з тим застереженням, що Гітлерові ходить буцім то тільки про перевіз армії на кордон Греції для натиску на неї, то не може бути сумніву; що це буде початком загальної балканської війни. Британія вже остерглася Болгарію, що вразі появи німців на її території вона буде бомбардувати залізницю, летунські поля, тощо. Це правдоподібно доведе до війни між Британією і Болгарією. Одночасно Болгарія вже стягає армію на турецький кордоні, в припущенні, що Туреччина заатакує її.

Югославянські міністри в Берліні

Югославянський прем'єр Цветкович і міністр закордонних справ Маркович вихали літаком до Німеччини, на запрошення Гітлера, і мали ще вчора прибути на побачення з ним до Берхтесгаден.

В югославянських колах припускають, що Гітлер не буде жадати від Югославії права на перехід армії, тільки хоче запевнити собі її неутраченість. Політичні спостерігачі поділяють те саме припущення, що хвилює може Гітлерови не треба від Югославії нічого більше від пасивної поведінки, але кажуть, що в кожній хвили, коли йому буде треба, він уживе Югославії теж для переправы війська.

Одночасно йде сильний натиск на Грецію і Туреччину з німецької сторони. Греція має бути стероризована і приму-

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА
Згідно з постановами параграфів 211 і 212 статута У. Р. С. подає отсим до відома всім Відділам, відділовим урядникам і членам, що

ДЕСЯТА ГОЛОВНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА

— збереться —

В ПОНЕДІЛОК, 19-ГО ТРАВНЯ 1941 РОКУ, В 9-ІЙ ГОДИНІ РАНО
В МІСТІ РОЧЕСТЕР, НЬО ЙОРК

Згідно з постановою параграфу 212-го статута пригадується членам і відділам У. Р. Союзу статутів постанови про вибір делегатів та призначення статутів і верифікаційної комісії. Ці постанови слідує:

Склад Конвенції

§ 213. Конвенція Українського Робітничого Союзу складається з правно вибраних делегатів відділів і з членів Головної Ради цієї організації, які є конвенційними делегатами силою свого уряду.

Котрі відділи висилають делегатів

§ 214. Делегатів на конвенцію можуть вибрати і вислати ті відділи, що сповнили всі означені статуту обов'язки в організації, належали до Українського Робітничого Союзу не менше як шість місяців і в останній дні місяця лютого конвенційного року мали не менше як по 35 повноправних членів.

Скільки делегатів від відділу

§ 215. Кожний відділ Українського Робітничого Союзу, який має не менше 35 членів, може вислати на конвенцію одного свого члена як делегата з правом одного голосу; відділ з 70 до 100 членами одного делегата з правом двох голосів; відділ з 100 до 200 членами двох делегатів, кожний з одним голосом; відділ з більше ніж 200 членами трьох делегатів, кожний з одним голосом.

Два або більше відділів, що мають по менше як 35 членів, можуть порозумітись і вислати спільного делегата, якщо вони купів мають не число членів, сповнили всі статутні обов'язки в організації і належать до неї не менш як шість місяців.

Хто може бути конвенційним делегатом

§ 216. За делегата на конвенцію Українського Робітничого Союзу може бути вибраний і призначений кожний повноправний член цієї організації, що скінчив 21 рік життя, був членом в організації що найменше на протязі 18 місяців перед днем вибору, має в ній забезпечення на суму не меншу як 500 доларів, сповнив всі статутні обов'язки в організації і відділі та вміє по українськи читати й писати.

Делегатом не може бути член, котрий в часі вибору або відкриття конвенції є головним урядником в іншій допоміжній організації, агентом асеккураційного товариства або платним проповідником якоїсь віри або секти, або котрий вніс

Формулярі делегатських повноважень вишлеться при кінці цього місяця до тих відділів, які пришлють на час свої розмети, так що буде певно відомо, скільки в них є членів.

Звертається увагу всім відділам, щоб прислали свої розмети і належитості перед кінцем лютого, щоб пізніше не мали труднощів з Верифікаційною Комісією при затвердженні повноважень своїх делегатів.

Порядок нарад буде оголошений в органі У. Р. Союзу.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗА

Мирослав Січинський,
голова У. Р. Союзу

Володимир Левицький,
заступник голови і управляючий редактор

Степан Корпан,
фінансовий секретар

до державного суду позов проти Українського Робітничого Союзу.

Вибір конвенційних делегатів

§ 217. На протязі місяця березня перед конвенцією кожний такий відділ повинен скликати спеціальні місячні збори для вибору конвенційного делегата чи делегатів. На таких зборах відділ вибирає делегата чи делегатів та заступника чи заступників більшістю голосів і зараз після вибору передає їм делегатські повноваження підписані головою і секретарем відділу.

Передконвенційні друки і папери

§ 218. Виконавчий Комітет повинен відділам постачати в місяць лютий формулярі для делегатських повноважень.

Статутна Комісія

§ 234. Статутну Комісію з трьох членів призначає Виконавчий Комітет на місяць перед конвенцією зпоміж вибраних делегатів. Склад цієї комісії повинен оголошити не пізніше як дві неділі перед конвенцією.

Статутна Комісія має зібратись один тиждень перед конвенцією в осідку організації, має переглянути і впорядкувати оголошені перед конвенцією проекти відділів як теж запропоновані на конвенції проекти делегатів щодо зміни та доповнення конституції і статута Українського Робітничого Союзу та разом з своїми пропозиціями передати їх під рішення конвенції.

Верифікаційна Комісія

§ 235. Верифікаційну Комісію з трьох членів призначає Виконавчий Комітет зпоміж вибраних на конвенцію делегатів з трьох різних стейтів. Склад цієї комісії повинен бути оголошений найменш дві неділі перед конвенцією.

Верифікаційна Комісія повинна одержати від Виконавчого Комітету дуплікати делегатських повноважень і зівхавшись на три дні перед конвенцією перевірити їх, розібрати справи заперечних виборів та як небув неправильних повноважень і передати їх під рішення конвенції. Комісія та повинна також виготовити список призначення і затвердження делегатів для ужитку Вибірчої Комісії.

НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ НАСЛІДКОМ ЯПОНСЬКОГО ПЕРЕСУВАННЯ НА ПІВДЕНЬ

Більші відділи японської флоти появились біля міста й пристані Сайгон в південній частині французької Індохіни, буцім то на те, щоб "підтримати мир", який має бути заключений між Індохіною і Сіямом. Японські летуни зайняли кілька летунських майданів в південній Індохіні.

Рівночасно японські газети почали знову писати обширно про те, що Японія мусить дістати широкі права на островах Голандської Індії і примусити управу тих островів "визнати інтереси Японії в тій частині світа".

У відповідь на це австралійський уряд вислав підкріплені англійським гарнізонам і летунським командам на малайському півострові, що межує з Сіямом. Також скликав австралійську воєнну раду, на якій буде присутній британський головнокомандуючий всіма військами на Далекому Сході. Австралійський прем'єр видав пересторогу що "поло-

ження дуже поважне й небезпечне".

Голандські кораблі, що відплили були з Філіппінських Островів до Батавії на острові Джава, вернули назад до Філіппінської столиці. Маніла. Американські військові команди відбули нараду з начальством флоти. Що на тій нараді ухвалено, невідомо.

З Шангаю в Хіні поширені дві чутки. Згідно з одною, Японія тільки "страшить" Голандську Індію, щоб добитись від неї економічних вигід, а тим самим викликає напруження на Далекому Сході, щоб тут привязати частину англійських сил. Це вона робить в порозумінні з Італією і Німеччиною, які пригортають напад на Англію в Європі. По іншій чутці, Японія таки задумує використати теперішнє трудне положення Франції і Англії та хоче захопити собі цілу Індохіну. Голандську Індію, а по змозі також британську Малаю і важну приморську твердиню Сінгапур.

НАВКОЛО СМЕРТИ КРИВІЦЬКОГО-ГІНСБЕРГА

Поліція, що оглядала труп вбитого совітського генерала Кривіцького, бувшого начальника совітської контррозвідки в Європі, який у своїх статтях розкрив злочини Сталінової політики, признала, що він сам себе застрівив. Про це неможливо свідчать і три записки на англійській, німецькій та російській мовах, які Кривіцький залишив дружині та знайомим. Цю думку підтверджують і знайомі йому Доберти з Вирджинії, у яких він на дні був і купив там за їх поміччю революєра. Адвокат Кривіцького протинної думки, а саме що Кривіцького вбили агенти Сталіна. Сам Кривіцький давно цього чекав і після вбиття Л. Троцького сказав: "Тепер моя черга." Особливо неспокійним був по приїзді до Сполучених Держав визначного совітського ката, Ганса Брюсера, заявляючи, що "Ганс" приїхав покінчити з ним, Кривіцьким.

А. Ф. Керенський в інтерв'ю з кореспондентом газети "Нью Йорк Мірор" категорично заявляє, що Кривіцького вбили агенти ГПУ. Керенський підтвердив, що Ганс Брюсер найнебезпечніший сталінський агент. "Його методи", — мовляв, — нам давно відомі. Звичайна тактика сталінських агентів застрашити жертву небезпекю для родини. Я певний, що Кривіцький цими днями дістав від них конкретну загрозу, що його родина в небезпечі. Кривіцький на самоті був не безнадійний. Записки могли бути написані сталінськими агентами, які мають майстрів для підроблювання всяких рукописів. Кривіцький в свій час попередив бувшого французького прем'єра, Блуа, про підготовку союзу між СССР та Німеччиною, але той, на жаль, не звернув на це уваги. Потім Кривіцький попередив і англійський уряд, але й той поставився холодно. Кривіцький перебрався в Сполучені Держави. На жаль і тут

ПРОСІТ Ч. 1776 ПЕРЕД СЕНАТОМ

Сенатська комісія закордонних справ прийняла з незначними поправками закон про допомогу Англії (ч. 1776) і передала його на ухвалу сенату. Голосування в комісії було 15 до 8 і сподіються, що таке саме відношення голосів буде при остаточному голосуванні після дебати повного сенату. Головна сенатська поправка вимагає, щоб конгрес і сенат голосували над кожною сумою, яка буде призначена на купівлю воєнних матеріалів для Англії. Хіни чи Греції. Представники адміністрації погодились вповні на неї.

ТАКИ БУДУТЬ СУДИТИ БРИДЖЕСА

Департамент справедливості рішив арештувати відомого робітничого провідника, Гаррі Бريدжеса, з Сан Франсиско в Каліфорнії, та відбутися з ним формальну розправу про депортацію. Агенти департаменту справедливості представляють на переслуханнях всі закиди, які піднесено проти Бريدжеса. Про нього говорять, що він потайно був членом комуністичної партії. Бريدжес уроченець Австралії і коли б докази показались правдивими, його туди депортують. Бريدжес твердить, що докази проти нього підроблені та що він може це докзати.

ні федеральні власті, ні комісія Даеса не використали як слід того, що Кривіцький міг дати, а навіть що давав". Сузанна ЛаФолет, до якої написана одна з записок Кривіцького, твердить, що фальшиві записки видно зі змісту та підпису. Кривіцький ніколи не підписувався "Валтер Кривіцький", а просто "Кривіцький". Конгресмен Ренкін жадає докладного слідства. Кривіцький в січні був у Англії, де дістав посаду й мав туди вернутися з родиною.

ЖАДАЄ ДАНИХ ПРО АНГЛІЙСЬКІ МИРОВІ ПЛАНИ

Сенатор Остин висловив думку, що Сполучені Держави повинні зажадати від Англії з'ясування її воєнних цілей. Остин підтримує закон про всесторонню допомогу Англії і іншим країнам, які змагаються з агресорами, однак хоче, щоб за ту поміч Сполучені Держави мали голос при майбутніх переговорах і могли подбати, щоб мир був тривалий та згідний з тими демократичними принципами, в ім'я яких Америка тепер дає Англії поміч.

В АМЕРИЦІ БЕНЗИНА ДЕШЕВША ВОДИ

Державний комісар торгівства Нью Йорк, О'Лірі, оповістив, що підписав контракт на постачання 2 мільйони га-

ЧЕРЧИЛ ПРО ЦІЛІ ВІЙНИ

Прем'єр Черчил в відповідь на запит робітничого посла, Мартіна, про цілі війни заявив, що "Англія й Сполучені Держави так добре розуміють цілі війни, що не було жадної потреби їх обмірковувати з представниками в Вашингтоні. Скільки пригаду, жадний з представників американського уряду не говорив зі мною про цілі війни".

Посол Мартин жадав, щоб англійський уряд перш, ніж буде з ким говорити про цілі війни, порадився про те з парламентом.

лонів бензини по п'ять і три чверти цента за галон. За во-вістив, що підписав контракт на постачання 2 мільйони га-

МОЖНА ЧИ НЕ МОЖНА ДАТИ АНГЛІЇ ТОРПЕДОВЦІ?

Вендел Вилкі заявив у своїх зізнаннях перед сенатською комісією, що Америка повинна постачати Англії 5 до 10 торпедовців кожного місяця. Секретар флоти, Накс, висловив думку, що Сполучені Держави не можуть робити цього без небезпечки для власної флоти. З п'ятих джерел відомо, що президент Розевелт є за тим, щоб торпедовці таки давати. Вашингтонські кореспонденти питають, чия думка перемає. Справу заплував, що більше секретар президента, Стивен Ірлі, який сказав газетарам, що "між президентом, Наксом і Вилкі нема ніякої різниці думок щодо передачі торпедовців Англії".

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрентон, Па. Виходить три рази на тиждень: у півторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з виїм- ком Скрентон, Па., на рік \$3.00 На пів року \$1.50	In the United States (except Scranton, Pa.), per year \$3.00 Per 6 months \$1.50
В Канаді, закордонці і в Скрен- тон, Па., на рік \$5.00 На пів року \$3.00	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year \$5.00 Per 6 months \$3.00

Ціна поодинокого числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

БАГАТОНАРОДНА АМЕРИКА

Головою федеральної Ради Оборони є, як відомо, Вільям Кнудсен, який молодим хлопцем переселився з Данії до Америки. Його помішником є Сідні Гілмен, з походження російський чи латвійський жид. Головою американської комісії, що разом з Канадою укладає плани оборони північної частини американського континенту, є ньюйорський мейор італійського роду, Фіорелло Ла Гвардія. Діди республіканського кандидата на президентів, Вендела Вилкі, який підтримує план як найповнішої допомоги Англії, Хіні і Греції, втекли біля сто літ тому з Німеччини перед вибухом пруської реакції, дуже подібної до теперішнього нацизму.

Цю листу можна би продовжувати в безконечність, називаючи людей всякого іншого, не тільки англійського роду, які керують тепер американським зусиллям помогти демократії. Між ними велика частина, це такі іммігранти, як Кнудсен і Гілмен. Хоч є й потомки давних переселенців, як наприклад потомок голандських колоністів, Френклін Д. Розевелт.

Та вже повищі імена, разом з такими англійськими назвищами, як Гол, Накс, Стимсон чи Маршал, дуже ясно зарисовують обличчя цієї Америки, яка рішила напружити всі сили, щоб помогти демократії. Це не є Америка якоїсь одної раси чи нації, одної класи чи віри. Це є нація різних народів, об'єднана не кровю і походженням, а спільною ідеєю свободи. Може це не повної, може деколи свавільної, але в цілому такої, що десятиліттями притягала до себе людей з усіх країн і континентів. Вони протиставляють себе тепер людям, які з національного почуття хочуть зробити собі знаряддя утистки й визиску кожного, кого їм подобається назвати "чужинцем".

"Пограбованість" Америки видно ще й з того, що вона щиро допомогла Фінляндії, якої населення виводить себе з північно-монгольських племен, та що збирається помагати однаково шкотам, велшам і англо-саксонцям, які складають населення Великої Британії, як і смаглявим грекам та косооким хінцям. Всі ті розкинені по різних сторонах світа народи і раси об'єднані в очах Америки одним: боротьбою проти напасника, який хоче їм диктувати, як вони мають жити на своїй землі.

Цією допомогою Америка доказує, що слова її заяви незалежності про "право на життя, свободу й стремління до щастя" не втратили дотепер свого значіння і що кожна нова філія іммігрантів, що прибувала на цей континент, приймала ту заяву за свою. Сталося це до такої міри, що коли тепер піднялась загроза для цієї свободи на далеких від Америки континентах, потомки тих, що ту заяву підписували, разом з тими, що її ще цілком недавно прийняли за свою, найшлись в одній лаві при праці і для оборони того ідеалу, на якому основана і з якого виросла — багатонародна Америка.

ХМАРИ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

На протязі одного-двох днів трапились на Далекому Сході, себто в тій частині Азії, що лежить над Спокійним океаном, всілякі знаменні події, які вказують на поважне положення в тій частині світа.

Першою прийшла вістка, що англійці сконцентрували більшу кількість війська і літаків на границі Сіаму, який то воює то мириться з французькою колонією Індокіною. Мов у відповідь на це наспіло повідомлення, що японці заняли в південній Індокіні (північну вони окупували вже раніше) кілька летунських піль. Також стало відомо, що на хінському острові Гайнан, зараз же біля північної Індокіни, скупчено 75,000 японського війська і 300 літаків.

Після тих вісток американське посольство в Японії і консулати в Хіні та Індокіні ще раз завізвали американських горожан у тих краях, щоб вони як найшвидше покинули ті землі "для своєї безпеки". Американські старшини і урядовці на сусідніх Філіппінських Островах дістали приказ відіслати своїх жінок і дітей військовим транспортним кораблем до Сполучених Держав. Американські військові і флотні команданти відбули важну нараду.

Картину доповняє пересторога англійського амбасадора в Токіо, якою він звернув увагу японського правительства на те, що сталося з Італією, яка залуталася в англо-німецьку війну, та рішуча остерога австралійського уряду, що наступає "критичний час".

Все це вказувало б, що японці у своєму змислі використати європейську війну і захопити цінні "французькі, голандські, а то й англійські колонії,

рішилися на якусь акцію. Англія з Новою Зеландією і Австралією, та Сполучені Держави приймають проти того якісь рішучі міри. Коли воно справді так, тоді дуже легко може статись, що на Далекому Сході розпалиться війна, в яку може бути втягнута й Америка.

З другого боку, японська метушня може бути частиною "війни нервів", яку японські мілітаристи і уряд почали, виконуючи свою частину співпраці з державами "осі". В такому випадку американські й англійські розпорядки і перестороги є тільки відповіддю на цю "білу війну".

Досвід, однак, показує, що війна нервів може легко перемінитись у кроваве змагання. Тому теперішні далекосхідні події викликають скрізь більше занепокоєння, ніж дотеперішні хронічні "напруження".

НЕІМПЕРІЯЛІСТИЧНА ПРИРОДА УКРАЇНИ

В дебатах з чужинцями про самостійність України нераз доводиться чути: "А яка гарантія, що Україна, ставши самостійною, не обернеться в таку саму імперіалістичну державу, як була царська або є тепер большевицька Росія або як була Польща, що на другий день після свого визволення почала гнобити всі непольські народи, які опинилися в її межах; завоювала західно-українські, білоруські та литовські землі; воювала з чехами за Тешин і весь час мріяла про розширення своїх володінь "од моря до моря"? Запит натуральний.

Поскілки його ставлять не лише чужинці, а й наші "землячки" згід стаїнської ятки (щоб тим оправдати большевицьке насильство над українською демократичною державою), уважаємо необхідним у цей час ще раз відповісти на нього, бо питання про майбутній устрій Європи знов стає на чергу і страх перед імперіалізмом безперечно відіграє роль в укладенні тих чи інших відносин між народами Східної й Середньої Європи.

Перш за все радимо не конкурувати з тими мудрецами, які, опіючись на гарячому, завзято дмухають на холодне. Розуміється, всяким ножем можна порізати. Проте люде не відмовляються вживати ножа для різання хліба, мяса й виробу різних потрібних річей.

Коли вже страх перед імперіалізмом України такий великий, то якраз обов'язок тих, хто боїться, показати, коли, кого і як Україна завоювала й гнітила. Аналогія з Польщею — ніякий доказ. З одного боку, Польща по своїй географічному положенні, по своїй природі, історичній традиції та суспільному складу зовсім інша, ніж Україна, а з другого — ні Фінляндія, ні Естонія, ні Латвія, ні Литва, здобувши самостійність, не виявили жадного імперіалізму.

Відпав також старий штучний аргумент про пахил малих держав до "сварок між собою й балканізації". Після Версальського миру підна балканська держава, не зважаючи на всі несподіванки й претенсії до сусідів, не напала ні на кого. Сварилися, сперечалися, розмахували перед носом одна другий кулаками, але . . . на війну не пішли. Війни, напади зробили тільки великі держави: Японія, Італія, Німеччина, СССР.

Тому не варто лякати порожиім опудалом. Треба довести, що страх перед українським імперіалізмом не є страхом дитини, яка боїться вийти вночі з хати, бо темно і там "можуть бути розбійники". Так, розбійники можуть бути всюди і завше. А в Нью Йорку навіть на головніших вулицях серед білого дня. І то не за хатою, а таки в хаті. Проте люде ходять і своє діло роблять. Щоб не було вночі темноти й страшно, світять ліхтарі, а щоб не нападали розбійни-

ки, ставлять сторожів, купують захисну зброю. Отже, коли хто боїться, що Україна стане імперіалістичною, нехай наперед доведе, що така загроза дійсно існує. Покаже для того якісь факти. Ми, навпаки, свідомо твердимо, що Україна не була й не може бути імперіалістичною. Чому? Бо так її положення і така її природа.

Нападають, з а в о й овуять, граблять лише народи голодні, бідні на природні скарби, й дикі, що не вміють обернути природні скарби в потрібні життєві багатства. Або великі славолюбіні ледачі державці, які не хотять витратити сил на працю, на піднесення виробництва в своїй державі, а масовою силою свого народу грабують простори й здобутки інших слабших народів. Коротко: воюють завше або голодні, або ледачі, або дикі.

Україна — край багатий. Природних скарбів стільки, що місцеве населення при невеликій праці може цілком забезпечити свої життєві потреби.

Україна має хліб, вугілля, залізо, цукор, водну силу в більшій мірі, ніж може спожити. Корінь її славянське населення здавна звикло до праці, особливо хліборобської. Навіть сьогодні по всьому світу, де тільки є українці, вони визначаються працьовитістю.

Український робітник — найкращий. Він любить працю, любить робити все по людському, чесно і з смаком. Це не випадок. Це властивість української національної вдачі, вихована віками в обставинах багатой природи, яка вибила до праці, бо давала з неї великий зиск.

До того ж треба додати, що положення на перехресних шляхах — з півночі на південь, із заходу на схід — зробило Україну з найдавніших часів культурнішою від своїх сусідів. Вона мала змогу перебирати від дальших народів краще, коли вони приходили на її простори купувати чи грабувати її скарби. В 7-8 віках по Христі, коли в басейні ріки Висли польське плем'я не вилазило ще з диких лісів, а в басейні ріки Волги не було ані напруги на славянське оселення — Київ на Дніпрі був уже одним із світових торгових осередків, куди несли свої культурні здобутки як грецькі, так і римські купці.

Багатство природи, працювана влада та розмах культури виворили такі обставини, в яких українці не потребували воювати. Все мали і все могли мирно дістати в себе дома. Власною працею та обміном з чужинцями купцями, які сами до них приїздили.

Завойовництво принесла лише в 9-ому віці зайшла Русь. Це вона, мандрівна, нездібна до праці, напівголодна завоювала й грабіла місцеве славянське населення на Дніпрі й Дністрі, ходила походами на Царгород, на Болгарію, на північні фініські народи, де врешті й створила свою власну по-

СПРАВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ БРИТАНІЇ

Лист з Канади

У зв'язку з широкою дискусією про американську допомогу Британії в її війні проти Німеччини заслуговує на увагу найновіша пересторога, що появилася в Канаді у формі малої книжки під наголовком: "Five Fold Aid to Britain".

Автором її є Фріц Штернберг, бувший німецький громадянин, який був свідком приходу Гітлера до влади, а в недавніх роках дописував до англійських та американських журналів.

У своїй книжці він каже, що допомога, яку дали Сполучені Держави Британії, дають її тепер і збираються дати в майбутньому, недостаточна для її потреб. Автор не хоче бачити

стійну завоюницьку державу — Московщину, Росію.

Український нарід не потребував нікого завоювати, бо мав усе потрібне дома. Мусів лише боротись від всяких зайд-грабінників. І на цьому ґрунті вирросло славне українське козацтво. Не з метою завоювання, а лише захисту. Козацька республіка воювала з Польщею, Татарщиною, Туреччиною й Московщиною не для відібрання у них яких просторів, а лише відбиваючи їх від себе. Коли часом козацтво й ходило походами на Царгород з власної ініціативи, то не для завоювання, а лише виважу козацької сили, оборони свого права, підтримки тогочасної Європи в її боротьбі з турецькою навалюю. То лише польські та московські історики намагаються представити козаків, як грабінників. Не відкидаємо, що козаки ніколи нікого не грабували, але то були лише епізоди, в тих часах цілком зрозумілі. Головна ж ідея козацтва — захист свободи.

В той час, як німецькі "хрестоносці" ордени ґуртувалися в товариства завоювників, козаки ґуртувалися як захисники свободи і права на мирну хліборобську працю. Кожен козак разом з тим був і хлібороб. І козаком він був ради того, щоб міг хліборобити.

Вся козацька література ніде не виявляє жадних імперіалістичних зазіхань. Так само й українська література після знищення української козацької держави.

Ніхто ніде не покаже, щоб українці коли небузд в історії зазіхали на чужі землі. Польща управлялася грабінницькою ледачою шляхтою, яка гнала народ на завоювання чужих земель; Московщина управлялася неситими темними князями й царями, які все посилали з думкою завоювати весь світ. Україна, коли мала власну державу, управлялася власним народом, який не зазіхав ні на чий скарби, а здобував усе потрібне власною працею.

Український народ змагався і змагається до власної держави з метою не завоювання інших, а захисту самого себе. Цю ідею правдиво сформулював зараз по запенаді Української Козацької Республіки відомий тогочасний патріот, Гр. Полетика, в "Історії Русів". "Ми, мовляв, не повинні воювати ні з шведами, ні з поляками, ні з москалями, а мусимо, зібравши свої військові сили, стояти в належних місцях і захищати свою батьківщину, одбиваючи всякого, хто нападе на неї війною." Отже, ідея української держави не напасницька, а захисна. Була і є.

Хто боїться українського імперіалізму, нехай покаже, де, коли і як він виявлявся.

Н. Григорієв

Сполучених Держав у війні, але знає, що лише британська перемога може зберегти Америку від участі у війні.

Коли тепер говорять, що час є по нашої стороні — каже Штернберг — ми забуваємо, що час не є обмежений до Бритійських Островів. Німеччина також мала час і не лише використала його найліпше для військових цілей за сім років, коли вона приготувалася до цієї війни, але й далі використовувала його вповні підчас війни.

Наприклад, перед війною німецька продукція сталі виносилася 25 мільйонів тон річно, а британська продукція — 17 мільйонів. Від тоді британська продукція збільшилася на 8,600,000 тон з Сполучених Держав, але німецька збільшилася на 17 мільйонів тон з окупованих територій.

Давніше Німеччина стояла перед питанням, де взяти залізну руду. Але відколи вона заняла Францію, Люксембург і Норвегію, це питання розв'язалося. Тепер Німеччина є паном всіх важких покладів вугілля на європейському континенті. Вона є також найбільшим світовим продуцентом алюмінію завдяки Франції, Італії й Угорщині.

Німеччина контролює румунські нафтові поля і нема причини думати, що вона не має достаточних резерв газоліну, щоб зробити спробу інвазії Великої Британії. Щодо поживи, то лондонський "Економіст" у жовтні перестерігав, що Німеччина не є в небезпеці поважної нестачі в близькому майбутньому, а її система пайків багато причинилася до нагромадження запасів.

Перед війною вона витратила бійлон доларів місячно на свою військову машину. Припускають, що тепер вона витрачає два рази стільки при допомозі окупованих країн. Велика Британія витрачає лише півтора бійлона місячно. Почавши від червня, Сполучені Держави будуть витрачати менше як бійлон місячно.

Фабрики в окупованих територіях постачають Німеччині більше літаків, ніж Сполучені Держави висилають тепер до Британії. Щоб вирівняти цю різницю, Сполучені Держави, замість висилати по 300 боєвих літаків місячно, мусили б висилати по 1,200 або більше.

Місячні американські експорти повинні піднятися з теперішньої вартості 210 мільйонів доларів до вартості бійлона доларів.

Це можна зробити, каже Штернберг, якщо американська індустрія працювала б лишн одну годину денно для Великої Британії.

Підраховують, що Німеччина і Велика Британія витрачають по чотири години денно на продукцію зброї й інших воєнних засобів. Сполучені Держави витрачають і наміряються витрачати лише пів години на день. З цього 15

хвилин призначено на стисло американські цілі, а других 15 хвилин на британські цілі.

Експерти підраховують, що одна година денно американської праці рівняється 12-ом бійлоном доларів річно. Така кількість праці в недовому часі дала б спромогу Британії зрівняти свою збройну продукцію з воєнною продукцією Німеччини.

ЗВІТ НАРОДНОЇ ВОЛІ за місяць січень 1941

ПРИХІД	
Передплата від членів	\$1.100.00
Передплата від не-членів	76.44
Оголошення	535.95
Друкарські роботи	242.27
За книжки	16.15
Ріжні приходи	19.97

РАЗОМ \$1.990.78

РОЗХІД	
Папір	\$ 29.86
Пошта	171.25
Редагування	458.87
Робітники	677.64
Електрика і газ	23.18
Телефон і телеграф	15.40
Комишен	42.50
Книжки і журнали	35.53
Кореспонденти	36.50
Мило і рушники	2.70
Асекурація	164.00
Чорнило	35.76
Кліші і матриці	19.06
Транспорт	2.83
Канцелярські видатки	1.60
Соціальне забезпеч.	73.60
Стейтовий податок на безробітних	99.36
Державний податок на безробітних	40.81
Ріжні розходи	24.32

РАЗОМ \$1.954.77

ПОВТОРЕННЯ	
Вийшло з грудня	\$10.396.00
Прихід за січень	1.990.78

РАЗОМ \$12.386.78

Розхід за січень 1.954.77

ОСТАЄТЬСЯ НА МІСЯЦЬ ЛУТЙ	
Остається на місяць лютий	\$10.432.01

РОЗМІЩЕННЯ

Бонди	\$ 5.773.83
Готівка в банку	4.638.18
Готівка на руках	20.00

РАЗОМ \$10.432.01

ОДЕРЖАНО МАРКАМИ

За зміну адресів	\$1.11
За книжки	.83
Частина передплати на Народну Волю	27

РАЗОМ \$2.21

Володимир Левицький
управляючий редактор

ХІНСЬКІ УСПІХИ

Після двох-денного бою японський наступ на Гонан схилено. Хіцці мали великі втрати. Цілий полк знищено літаками.

Хінські партизани збили недалеко Каятону японський літак з адміралом бароном Осумі й п'ять офіцерами. На літаку забрано надзвичайно важні документи. Японці признались до цієї втрати.

ГАЙЛІ СЕЛАССІ ОГЛЯДАЄ СВОЄ ВІЙСЬКО

Гайлі Селассі, цісар Етіопії, що пробув кілька років у вигнанні в Лондоні, знаходиться від кількох тижнів знов на території своєї держави і проводить повстанням проти італійської окупації. На образку бачимо його підчас перегляду відділу етіопської армії, що формується за допомогою Британії на території сусіднього Судану.

"БРАТТЯ УКРАЇНЦІ, ПРОЧИТАЙТЕ ЦЮ СТАТТЮ!"

Під таким заголовком в польськiм щоденнику "Вядомосці Подзєнене", Клівленд, дня 7-го лютого 1941, надруковано ось що:

"До недавня один український громадянин прислав нам вирізки з українських газет, пересякли протипольською пропагандою. На всі вирізки ми відповіли одною статтею і разом з тою статтею ми отримали від одного українського націоналіста в Нью-Йорку статтю в польській мові, яку дали подаємо в цілості й дослівно. Та стаття, це отверта книга відносин, що панують серед українського громадянства. Пояснення до неї не потрібні. Ось стаття українського націоналіста, якого ім'я нам відоме:

"Браття поляки: — Читаючи "Вядомосці Подзєнене" з 21-го січня цього року, я, як український націоналіст, став гордий з редакційної статті, в якій пишеться: "Сьогодні всі славянські народи, отже й український, повинні подати собі взаємно руки і разом співпрацювати над відзисканням свободи і над перемогою над ворогами, бо тільки тоді будемо мати свободні народи, серед яких знайдеться також і вільна Україна."

"Це є золоті слова, пане редакторе, мудрі слова. Коли б таких людей було більше між поляками й українцями, то було б не зле, тому що співпраця між нами тепер дуже потрібна. Але таких терпимих провідників, з політичним досвідом, дуже мало, так між поляками, як і між нами, українцями."

"Мені, як українському націоналістові, прикро признаватись до того, що ми, українці, стали жертвою німецької пропаганди, але так воно є. Тепер вже знаємо. Німецька потвора нас зрадила. Німецькі нацисти кинули мільйони марок на пропаганду між нами, намовляючи нас до нищення й саботування польської держави. Вони обіцяли нам, що збудують Україну, — а тепер що з того? Де є обіцянка українська держава? Де є воля? Нема. Даром лилась славянська кров — і віддали життя такі

люде, як Голувко, Перацкі, Шеремета, Бабій, Головінський. Замість "української держави", німці віддали нас Сталінові, зрадили нас. . . . Але, що ми можемо тепер зробити? Пізно. . . .

"Організація Державного Відродження України (ОДВУ) в Америці зрозуміла це все вже давно, нап'янувала підле поступовання Гітлера у відношенні до України і стала на сторону демократії. ОДВУ організувала Комітет Помочі Аліантам, який, з президентом українських націоналістів, професором А. А. Грановським на чолі, має намір помагати аліантам відбудувати Польщу. Тим, пане редакторе, хоче поправити свої політичні помилки. Однак, це не приходитьсь нам, українським націоналістам, так легко, бо, не зважаючи на "одруження для вигоди" між Гітлером і Сталіном, українська інтелігенція в Сполучених Державах дала мріє, що після знищення Англії Гітлер кинеється на Росію, її розібере і збудує українську державу. Ні одна наша газета не надрукувала комунікату ОДВУ про заложення Комітету Помочі Аліантам, який був розісланий до всіх українських часописів. Таки то вони демократи. Навіть соціалісти під проводом Мирослава Січинського є проти нас. За зміну політичної орієнтації соціалісти викинули ОДВУ з Конгресового Комітету. Однак українські націоналісти є людьми, які мають відвагу признатись до політичних помилок, тому що помилок не робить тільки той, хто нічого не робить."

"Українська інтелігенція не хоче цього робити. Затроєна німецькою пропагандою, вона втікає з організації українських націоналістів на добре оплачувані посади в пресових органах бенефітових організацій, та мріє про міністерські посади у визволеній Гітлером Україні. Українські націоналісти в Сполучених Державах є тої думки, що український народ має досить німецької пропаганди. Він більше не піде за продажною інтелігенцією ані за фінансованими нацистами "гетьманом" Скоропадським. — Хочемо подати руку працім полякам і разом працювати над відзисканням Вашої і нашої волі. Наші пресові органи "Україна" і "Трайде́нт"

уже давніше почали пропагувати співпрацю і ми хотіли б її побачити з боку польської преси. "Однак цього ще нема. Спеціально для польських газет написаний і їм розісланий комунікат про організування Комітету Допомоги Аліантам був надрукований тільки в трьох польських часописах. Як на початок, то це не погано. Однак ми хочемо більшої спів-

праці. Не пора нам тепер сваритись. Працюймо разом з аліантантами, тому що тільки після знищення спільного ворога зможе повстати вільна Польща і вільна Україна."

Стільки стаття в польськiм щоденнику. Без огляду на те, хто є її автором і для якої цілі надрукована, вона являється інтересним документом теперішніх часів та — інтриг.

ДОПИСИ

ВШАНУЙМО СВОЮ ОРГАНІЗАЦІЮ

(Джерзі Сіті, Н. Дж.)

З приємністю я вчитав в Народній Волі допис, а пізніше оголошення про те, що ньюйорські й бруклінські відділи Українського Робітничого Союзу шанують 30-літнє існування нашої організації ювілейним святом. Воно відбудеться в день Джорджа Вашингтона, в 5-й годині пополу́дні, в Карпатія Голл (217-219 Іст Шеста вулиця). Буде це концерт з промовами, сольоспівами та представленням.

Ньюйорські й бруклінські товариші показали своє допелішню працю над підготовкою цього свята, що вони постійно почувають себе членами нашої організації і що вона для них не є тільки асекураційною установою, але живим, українським товариством. В родині діти святкують уродини своїх родичів, а добрі члени організації пам'ятають про неї в її роковини.

Жаль, що в нашої околиці, де в північній частині стеїту Нью Джерзі є багато відділів Союзу, ніхто не подумав про такий ювілей. Та з Джерзі Сіті, Ньюарку, Пасейку, Елизабет, Лінден, Нью Бронкс, Рентон і інших місцевостей не так вже далеко до Нью Йорку. На другий день по святі припадає неділя, так що не треба йти до роботи. Тому на ньюйорському святі повинно б найтись як найбільше членів У. Р. Союзу з північної частини стеїту Нью Джерзі, які своєю присутністю звеличили б свято нашої організації.

Тим самим вони також вискажуть признання ньюйорським й бруклінським товаришам за їх труд і за їх, так скажати б, "союзний патріотизм".

Окрім того такі відвідини скріплюють звязки між нашими членами, дають змогу обміняти думками та разом з тим приємно провести час.

Тому, товариші з Нью Джерзі: їдьмо громадно в суботу, в день уродин Джорджа Вашингтона, до Нью Йорку, поможімо нашим товаришам звелічити нашу організацію, та хоч тим способом покажімо, що ми також шануємо ювілей У. Р. Союзу.

Старий союзовець

ТРЕБА ТОВАРИСЬКОЇ ПОМОЧІ

Читаю в газетах, що в ріжних околицях Америки ожилася праця і що де-не-де вже й не стає місцевих робітників, так що спрваджують їх з інших околиць. Недалеко від нас, біля Індіантван Геп, яких 20 миль від Гарисбурга, будують тепер величезний військовий табір. Кажуть, що там працює яких 6.000 робітників, головню теслів і будівничих. З нашої околиці кілька людей також найшли там працю, але в більшості все це леде далеко, навіть споза Пенсильвенії.

А от, коли б ті перші наші робітники, що там примістились, були написали про це в газеті, то скільки безробітних майнерів, що ціле життя возили по шахті з "тимбрами" і "пропами", себто з деревляними підпорами і охоронами, були б там найшли заробіток. Та якось так сталося, що хто діврався роботи, то вже про других не думав, хоч і належав навіть до нашої організації.

Зачуваю також, що роботи пішли тепер краще в Мишиген при автомобілях і літаках, в Бриджпорт і взагалі в Конектикат при амуніції і зброї, в

Джансавн, Бетлегем і Питсбург при сталі, в Йонсавн і Акрон при гумі і т. д. З відділових оголошень знаю, що там скрізь є відділи Українського Робітничого Союзу, але якось я не бачив, щоб хто з наших членів написав про це до газети.

Тимчасом такі відомости важні. Помимо військової індустрії, багато наших людей є такі далі без праці, тому що в їх околицях не виробляють або не добувають того, що потрібне для військової індустрії. Ось у твердовугільній околиці, від Карбондейл до Патсвил, тисячі людей далі без роботи, а десятки тисяч наражують щоденно своє життя в так званих "бутлегерських дірах", де проти закону, самовільно, добувають вугіль, щоб як-так прожити свою родину. Між ними є люде, що вміють зручно обходитись з сокірою, гнелем, пилою, що розуміються на електричних приладах, знають добре всілякі мотори, а головне, готові пильно і тяжко працювати.

Я тому думаю, що з тих околиць, де роботи пішли краще, а де є відділи нашої організації, члени У. Р. Союзу повинні би написати хоч кілька слів до Народної Волі. Вони повинні оповісти, на яку працю є попит, до кого і як треба голоситись, а коли чия ласка, то й назвати українських людей, в кого можна би найти ближчі інформації чи приміститись на помешкання. Пам'ятаю, що в давніші часи, перед війною, наші газети подавали такі вістки.

Розуміється, що годі скликати людей в якусь околицю на певне. Але робітників бачить краще, як хто другий, коли якась фабрика розмахується, коли працює рівно, а коли зменшує продукцію. І той, хто поїхав би по прочитанню такої вістки, також розумів би, що він бере "чєнс" і може найде працю, а може ні. Але скільки з нас мусить тепер так ризикувати і то цілком на сліпо? Скільки молодих і старших безробітних їдуть в далекі міста на одну тільки непроверену чутку? А навіть як прийдуть і найдуть працю, то як довго вони будуть світом як цілком чужіми людьми, хоч не раз могли б найти добре помешкання, дешевий харч і родинну хату у

своїх людей, якби тільки знали, де вони.

З того була би також користь і для У. Р. Союзу. Безробітному трудно записатись до організації, але коли є платня, то друга справа: тоді кожний сам хоче мати забезпечення і не треба його за вуха тягнути. Разом з тим наші члени виконали би тим способом наш старий союзний клич, що "всі за одного, один за всіх".

Тому товариші-члени, що мешкаєте в містах, де роботи пішли жвавіше, не тримайте того в тайні, а дайте знати всім членам У. Р. Союзу і читачам Народної Волі. Напишіть про це кілька слів, але самої правди. Тоді самі здивуетесь, яких приятелів собі тим способом знайдете, та як гарно поможете нашої організації.

"Гєф-тайм" безробітний

ДОВІРЯЮТЬ ПЕТЕНОВІ, АЛЕ НАДІЮТЬСЯ НА ДЕ ГОЛА

Донька відомого французького письменника Макса Нордау, що цими днями прибула до Америки, заявила в інтерв'ю журналістам, що Франція найтяжче відчуває втрату свободи. Французи, виховані в свободі, не розуміли, що то таке диктатура, і до приходу німців не дуже того боялися. Лише тепер, поставлені в становище рабів, відчули весь жах насильства і всією душею прагнуть найшвидшого визволення.

Генералові Петенові воєни довіряють, що він не зрадить інтересів Франції, але надії свої покладають лише на генерала Де Гола, бо бачать, що Петен жадної акції вести не може. Він може лише опиратись й затягати час. Це саме стверджує і другий француз, що недавно прибув до Америки, граф Б. Пророк. Останній додає до того, що серед французького війська велика симпатія до окупованої Франції та Англії. Генерал Вейган ітїме разом з Петеном, але німцям уступати не буде.

1.100 ЛІТАКІВ НА МІСЯЦЬ

Продукція літаків в Сполучених Державах досягнула в місяці січні 1.100 аеропланів. Більша половина тих літаків, це бомбовики і боеві машини. Шістдесят до дев'яност тїх літаків переслано Греції.

ДОПОВНІТЬ СВІЙ ВІДДІЛ

Коли хочете мати делегата на Десятій Головній Конвенції У. Р. Союзу, яка відбудеться в травні цього року, тоді доповніть свій відділ:

1. До 35 членів, щоб мати одного делегата?
2. До 70 членів, щоб делегат мав два голоси.
3. До 100 членів, щоб мати двох делегатів.
4. До 20-25 членів, щоб другий, менший відділ згодився на злуку з вашим відділом і на те, щоб член Вашого відділу був делегатом.

Зробіть це все перед кінцем лютого 1941, тому що число делегатів від відділу залежить від числа членів у місяці лютім.

НІМЦІ ТУРБУЮТЬСЯ

З Праги повідомляють, що остання промова Гітлера викликала там серед німців занепокоєння.

Вже тієї ночі після промови по каварнях, де збираються провідні кола німців, чути було сумніви, чи вірить Гітлер у перемогу так, як раніш. Зміст і тон промови не свідчили про те. В провідних військових колах, що й раніш уже були заклопотані перспективою тягтя війни в африканських пустелях, занепокоєння також зросло. Уже голосно висловлюються припущення, що Німеччина й Італія програли вже війну раніш, ніж прийшла Англії допомога з Америки.

Переказують, що між високими старшинами армії вже дебатується питання про те, щоб владу перебрала армія і не допустила до остаточної катастрофи, як військової, так і господарської; до повного розпаду Німеччини й нової революції.

АБДИКАЦІЯ ЕСПАНСЬКОГО КОРОЛЯ

Бувший еспанський король Алфонс XIII зрікся всіх своїх прав до престолу в користь свого сина, Дон Хуана. Це мало статись в порозумінні з еспанським диктатором, Франко. На тій основі дехто припускає, що в Еспанії незабаром буде відновлена монархія і що Дон Хуан буде проголошений королем. Франко буде при ньому прем'єром у такий самий спосіб, як Мусоліні є при італійському королі.

Микола Гоголь

СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК

(Продовження)

У
Не хилєся, яворонку!
Ще ти зелений!
Не журєся, козаченьку,
Ще ти молоденький!
(Українська пісня)

Замислений поглядав парубок у білій свитці, сидючи коло воза, на людей, що глухо гомоніли навколо нього. Втомлене сонце покидало світ; і рівно пропалахкотівши і в південь і ранком — день чарівно, і сумно, і ясно червонів, як тєличко рокованої красуні від безжалюної недури в урочиштий час її відлітання до неба. Ясно горіли вершечки білих шатрів і яток, освітлені якоюсь лєдвї помітним огненнєрожевим світлом. Шибки накопиченого віконня аж горіли; зелені пляшки й чарки на столах у шинкарок стали як огненні; гори динь, кавунів і гарбузів здавалися як вилиті із золота й темної міді. Гомін помітно рідшав і вщухав, і потомлені язики перекупок, селян та циган, зледачівши, повільніше повертались. Подекуди засвітилося багаття, і запашний дух від варених галушок стелився серед притишених вулиць.

— Чого, Грицю, зажурився? — крикнув високий, засмалений циган, ударивши по плечі нашого парубка.

(3)
на землі — шибениця. Зовсім провалений між носом та гострим підборіддям рот, що безперестання уразливо всміхався, маленькі та гарячі як огонь очі і безупинне мигтіння на лиці блискавки задумів і намірів, все це, здавалось, повинно було мати відмінну, таку достотно чудну одежу, яка й була на ньому. Цей темно-рудий каптан, що ладен був, здавалось, от-от розсіпатись порохом; довге, що падало безладно на плечі, чорне волосся; виступці на босих засмалених ногах, — все воно наче приросло до нього і творило його природу.

— Не за двадцять, а й за п'ятнадцять продаж, як тільки не збрешеш! — мовив парубок, не зводячи з нього допитливих очей.

— За п'ятнадцять? добре! Гляди ж — не забудь: за п'ятнадцять! Ось тобі й синиця на завдаток.

— Ну, а як збрешеш? — Збрешу — завдаток твої! — Добре! то вдарили по руках? — Вдарили!

ВІ
От біда. Роман іде, от тепер якраз наслідати мені бєбєхів, да й вам, пане Хо́мо, не без лиха буде.
(З української комедії)
— Сюди, Опанасе Івановичу! Ось тут нижчий тин, перєлазєтьє, та не бїтьєсь: моє дурило пішло на всю ніч з ку-

мом під вози, щоб москалі часом не потягли чого.

Так грізне подружжя Черєвєковє ласкаво заохочувало зляканого, що тулився під тин, поповища, а той хоч і швидко виліз на тин, та довго стояв вагаючись на ньому, як та висока страшна примара, прицілюючись оком, куди б краще стрибнути, і, напоследок, з шумом гупнув у бурян.

— Ото лишенько! чи не забились ви часом, чи не скрутили ще, боронь Боже, в'язів? — лебєдїла заклопотана Хївря.

— Цє! менше з тим, пайлюбєзніша Хавронїя Никифоровно! — прошепотів болїсно попович, стаючи на рівні ноги: — як не зважати на уязвленє від кропиви, цього змїєподобного зїлля, мовляв небїжчик отєчє наш протопєл.

— Холїмо ж тепєр до хати; там нікого нема. А я вже думала собі, Опанасе Івановичу, що на вас болячки чи сосяшні напади. Нєма та й нема. Як ся маєте? Чула я, що панотєцєвє перєпєлєтє тепєр чимало вської всьчини!

— Чистїї злидні, Хавронїя Никифоровно! панотєцє зїбрав за весь піст хїба що мїшків з п'ятнадцять ярового, та прося мїшків чотирі, кишів із сотню, а курєй, як полічити, то не будє й пів сотні, а яїця все бїльшє тухлї. Та воїстину сладосні приношєння, до при-

кладу мовивши, єдино від вас сподїваємось мати, Хавронїя Никифоровно! — говорив попович, солодко поглядаючи на неї та присуваючись ближче.

— Ось вам і приношєння, Опанасе Івановичу! — мовила вона, ставляючи на стіл полумиски і манїрно застїбаючи свою, що наче ненароком розстїбнулася, кофту: — варенички, галушечки пшєнишні, памлущечки, товченички!

— Голову даю в заставу, як це зготували не найштукарнішії руки серед усього роду Євіного — мовив попович, беручись до товченичків і присовуючи другою рукою варенички. — Та все ж, Хавронїя Никифоровно, серце моє жадєє від вас поживи над усі пампущечки й галушечки солдодші.

— Оце вже я й не знаю, якої ще ви поживи хочєтє, Опанасе Івановичу! — говорила отрядна зальотниця, наче б то й не розуміючи.

— Та любови ж вашої, не оцїненна Хавронїя Никифоровно! — пошепки мовив попович, держучи в одній руцї вареника, а другою обїймаючи дебєлий та широкий стан її.

— Бозна що й вигадаєтє ви, Опанасе Івановичу! — сказала Хївря, соромливо спустивши очі свої. — Чого доброго, ви ще почнєтє й цїлуватись!

— Щодо цього, я вам скажу, хоч би й про себе, — го-

ворив далі попович: — за битости моєї, до прикладу мовивши, ще в бурсї, ось як зараз пригадує. . .

Тут почулось знадвору гавкання й гуркіт у ворота. Хївря прожогом вискочила і вернула, уся пополотнівши.

— Ну, Опанасе Івановичу, пқнались ми з вами; народу стукєтьєся сила, і я почула наче кумів голос. . .

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Небезпека збадьорила нашого героя. Опамятавшись трохи, скочив він на лєжанку і полїз відтїль, потерпаючи, на дошки. А Хївря без пам'ятї побїгла до ворїт, бо стукати почали знову сильнїше та не терпєливїше.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Небезпека збадьорила нашого героя. Опамятавшись трохи, скочив він на лєжанку і полїз відтїль, потерпаючи, на дошки. А Хївря без пам'ятї побїгла до ворїт, бо стукати почали знову сильнїше та не терпєливїше.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Небезпека збадьорила нашого героя. Опамятавшись трохи, скочив він на лєжанку і полїз відтїль, потерпаючи, на дошки. А Хївря без пам'ятї побїгла до ворїт, бо стукати почали знову сильнїше та не терпєливїше.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Небезпека збадьорила нашого героя. Опамятавшись трохи, скочив він на лєжанку і полїз відтїль, потерпаючи, на дошки. А Хївря без пам'ятї побїгла до ворїт, бо стукати почали знову сильнїше та не терпєливїше.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

Небезпека збадьорила нашого героя. Опамятавшись трохи, скочив він на лєжанку і полїз відтїль, потерпаючи, на дошки. А Хївря без пам'ятї побїгла до ворїт, бо стукати почали знову сильнїше та не терпєливїше.

Вареник застрєг поповичєв в гєрлі. . . . Очі йому полїзли на лоб, наче б то якєсь примара з того свїту оцє прийшла на й стала перед ним.

— Лїзтьє сюди! — кричала перєлякана Хївря, показуючи на покладєні під самою стєлєю на двох свєлоках дошки, де лежала купа всякого хатнього манаття.

(Далі буде)

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

THE U. W. A.'S RATING GOES UP AGAIN

Many times you've heard us call our organization sound. You've heard us say that we rub elbows with the best of them. Yet some of you may have taken our claims with a grain of salt, perhaps justifiably so, for in considering the purchase of an insurance policy, it is often wise to claim that you're from Missouri and ask to be shown.

For the benefit of both the doubtful and those thousands of young people who have already expressed their faith in the Ukrainian Workingmen's Association by joining it, we should like to quote an excerpt from a letter recently received by the Home Office from Robert Merriman, our consulting actuary. Says Mr. Merriman:

"Under the combined [valuation] Report the ratio of solvency has again improved to 154.5% as against 149.3% last year, with a surplus figure of \$825,338.49. There has also been an improvement in the ratio of actual to expected mortality on gross amount at risk in that the 1940 figure is 79.7% as against 83.6% in 1939."

In plain language that means that the ability of the U. W. A. to meet its obligations, the

chief of which is the payment of death claims, is 54.5% above that required by law. And, in terms of money, the U. W. A. has \$825,338.49 more than legally required to meet expected claims against the mortuary fund. As for the actual-to-expected-mortality rating, the U. W. A.'s percentage of 79.7 shows that during the previous year the actual death rate in the U. W. A. was 20.3% lower than expected.

Thus, the 1940 valuation reports for the U. W. A. show that our society is again not only among the best rated organizations in the country, but that this rating has been increasing year by year, with solvency going up 5.2% and the death rate falling by almost four percent, or about twenty below that expected, in just one year.

Do you wonder, then, why we can afford to boast about our soundness? A good deed deserves credit. A sound organization deserves support. You can offer the U. W. A. your support by joining it as soon as possible and helping over 12,000 other Ukrainian Americans in making the U. W. A. still bigger and better.

litan area who are interested.

Classes similar to those offered at the center of Columbia will be given under the university's aegis wherever the demand exists. Such extramural classes may be formed by local educational authorities.

EDITOR CHYZ ADDRESSES BOSTON YOUTH

On Sunday, February 2, Boston heard Yaroslav J. Chyz, editor of Narodna Wola, speak on the Ukrainian Workingmen's Association on one occasion and on the present Ukrainian political situation on another occasion. The Ukrainian Club of Dramatics and Dancing took advantage of Mr. Chyz' visit and invited him to attend one of their meetings to address the group.

Mr. Chyz made his appearance at the clubrooms just as the combined forces of Boston youth were rehearsing for their forthcoming presentation at the New England Youth Rally to be held over the Washington Birthday week-end.

Introduced by Joseph Charyna, president of U. W. A. Assembly 220 and chairman of the youth rally committee, the guest congratulated Boston youth on their fine gathering and on the work they are doing. He urged them not to stop, however, but to surge ahead and familiarize the general American public with their Ukrainian heritage and cultural background, especially the folk song and dance part of it.

Mr. Chyz also made an appeal to the youth to join our fraternal orders, particularly the Ukrainian Workingmen's Association, which he described as one of the finest organizations of its kind in the country. The young people gathered welcomed the speaker's words enthusiastically, and the dancing rehearsal that followed proved to be more vigorous than ever.—J. C.

MYHASUK TO BOX KOJAC IN PHILLY FEB. 17th

Johnny Myhasuk, Ukrainian-American heavyweight from Philadelphia, who scored his 22nd straight victory on Feb. 10, has been signed for the supporting card of the Joe Louis-Gus Dorazio heavyweight championship battle to be fought at Philadelphia's Convention Hall Monday night, February 17.

Myhasuk's opponent will be Vince Kojac of Hazleton, Pa. The bout is scheduled for four rounds. Big Ben Moroz, another Philadelphia Ukrainian-American heavyweight, will box Al Williams in one of the evening's earlier bouts. Tune in on the broadcasts!

Al Yaremko

Outdoors Moves Indoors at Sports Show

Chicago will present its annual prevue of outdoor sports February 22 to March 2, at the International Sportsmen's show. These pictures, taken at last year's show, are typical of what is coming. Indians from a number of tribes will add color to exhibits, wildlife will become friendly, and the bow and arrow will be exhibited in competitive events.

РОЗКРИТТЯ КОМУНІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ефі Гемонд з Брукліна, нащадок Вашингтона й родичка Линколнів, буваша комуністка, розповіла на суді про діяльність комуністів у департаменті соціальної опіки. Гемонд казала, що комуністи радили їй використати своє споріднення з великими історичними людьми для поширення комуністичної діяльності і обрали її редакторкою часопису, який видавався для співробітників департаменту. Часопис пропагував комуністичні думки і доводив, що комуністична партія може багато зробити для працюючих. Комуністи мали цілу сітку своїх інформаторів у всіх відділах департаменту. Імена визначніших комуністів решті членів не були відомі. Комуністи робили в помешканні департаменту закриті збори, на які сходилося до 600 людей.

Уряд

ВІДІЛ 47, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 16 лютого, в 5-й половині, при 608 В. Лакаванна Евіно. Відносно місцевої каси хворих буде читаний справлений товаришський статут, і його прийняття або неприйняття.

Уряд

ВІДІЛ 48, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 16 лютого, в 1-й половині, в галі Горюжаского Клубу, 608 В. Лакаванна Евіно. Проситися всіх прийняти на час.

І. Тарас, секр.

ВІДІЛ 67, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 16 лютого, в 2:30 половині, в У. Г. Клубі, 608 В. Лакаванна Евіно. Проситися всіх прийняти і заплатити свої вкладки.

С. Грещук, секр.

ВІДІЛ 72, ДІТРОЙТ, МИШ. Збори в суботу, 22 лютого, в 7:30 веч., в Українському Горюжаскому Клубі, при Мишиген вул. Проситися всіх прийняти на час. На річних зборах 19 січня вибрано уряд на рік 1941 як слідує: О. Крайківський, голова; Т. Рідош, заступник голови; Д. Коломийчук, рекордний секретар; В. Нирчак, фінансовий секретар; Р. Вазиш, касир; Іван Саїдан, Ю. Кокот і В. Сербай, контролери; В. Нирчак і В. Сербай, до українських установ. Адреса фінансового секретаря: Wasyl Nyrchak, 10061 Blesser Street, Dearborn, Mich.

Уряд

ВІДІЛ 191, ІЮАРК, Н. ДЖ. Збори в четвер, 20 лютого, в 7:30 веч., в

ЗБОРИ ВІДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДІЛ 7, СКРЕНТОН, ПА. На річних зборах 19 січня вибрано уряд на рік 1941-ий як слідує: Михайло Бережанський, голова; Іван Бучма, фінансовий секретар; Яків Стаднір, касир; Михайло Дякуш і Іван Васильків, контролери. На річних зборах рішено, щоб кожний досвідчений член платив 10 центів на місяць до місцевої каси на ріжні видатки. Збори мають відбутися в третю неділю по першому кожного місяця. Слідуючі збори відбудуться в неділю, 16 лютого, в клубі, там, де все, при 554-556 Еммет Стріт. Проситися всіх прийняти і вірніти свої належності, щоб можна було вислати розмет на час.

І. Бучма, секр.

ВІДІЛ 19, КОВТСВІЛ, ПА. Збори в неділю, 16 лютого, в другій половині. Проситися всіх членів прийняти на час і заплатити місячні вкладки. Довгуючих проситися вірніти свої залежності.

Уряд

ВІДІЛ 31, ОЛИФАНТ, ПА. Збори в неділю, 16 лютого, зараз по Службі Божій. Довгуючі мусять сплатити свої залежності, бо в протинний разі будуть суспендовані.

Ст. Желінський, секр.

ВІДІЛ 37, СКРЕНТОН, ПА. На річних зборах 12 січня потверджено старий уряд на рік 1941. Збори відбудуться в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, там де все. Проситися членів, місячних і позамісячних, щоб прислали свої вкладки найдальше до 28-го в місяці. Так будемо могли вислати розмет на час.

М. Танчин

Українським Робітничим Домі, при 59 Бікон вул. Проситися всіх прийняти; довгуючі нехай вірнівають свої залежності до У. Р. Союзу.

М. Мельник, секр.

ВІДІЛ 212, ІЮАРК, Н. ДЖ. Збори в середу, 19 лютого, в 7:30 веч., там, де все, при 57 Бікон вул. Проситися всіх прийняти на час і заплатити свою належність до Союзу.

Уряд

ВІДІЛ 266, ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА. На річних зборах 19 січня вибрано уряд на рік 1941 як слідує: Теодор Гончарик, голова; Стефан Кривоус, заступник голови; Григорій Гутенко, фінансовий секретар; Іван Боднарчук, касир; Лев Залена, рекордний секретар; Василь Петрик, Стефан Кривоус і Іван Юзья, контролери комісії; Дмитро Бах, Катерина Молкович і Ольга Бура, опікуни хворих. На зборах рішено, що кожний досвідчений член має платити до місцевої каси на всякі видатки відділу одного долара на рік або 10 центів на місяць. Місячні збори будуть відбутися по третю неділю кожного місяця.

Лев Залена, рек. секр.

БЕЗУМОВНО ГАРАНТІЙ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ NEWARK MOTORS Авторизовані продавці PLYMOUTH DE SOTO INTERNATIONAL TRUCKS 432-442 South Orange Avenue, Newark, N. J. Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Миколом Вакуліським

SOOTHE OVERWORKED EYES! MAKE THIS SIMPLE TEST TODAY EYES OVERWORKED? Do they smart and burn? Murine brings quick relief. Try two drops of Murine night and morning and whenever your eyes are irritated and reddened or feel tired.

Murine is alkaline—pure and gentle, economical, too. Try Murine today.

MURINE FOR YOUR EYES SOOTHES • CLEANSSES • REFRESHES

ФАРМА НА ПРОДАЖ

за половину вартості, в стейті Мериленд. 48 акрім простору, 40 акрім до орання, 8 акрім ліса. Дім з 8 кімнат, в доброму стані; стодола, стайня як нові. Три курники, возівня і т. п. Продам за \$1,800 готівкою, також і на інших умовах. Пишіть на адресу:

N. D. Maliarchuk 238 E. 9th Street New York, N. Y.

УВАГА! СИСЕРО, ІЛЛ! УВАГА!

РІЧНИЙ БАЛЬ — BALLOON DANCE

Товариства ім. Тараса Шевченка, відд. 51 У. Р. Союзу в неділю, 23-го лютого, в 6-й годині вечером John Duga's Hall, 5036 W. 29th Pl. at 50th Court, Cicero.

Уряд запрошує всіх членів, щоб прибули на цей баль. Буде пригравати гарна музика до танців.

SOUTH SIDE BANK AND TRUST COMPANY

Складайте свої ощадности в цім сильнім і левнім банку

524 CEDAR AVENUE SCRANTON, PA.

Член Федеральної Корпорації Обезпечення Депозитів

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ, БРУКЛІНА І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Відділи Українського Робітничого Союзу Ню Йорку та Брукліна

— влаштовують —

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО

з приводу 30-літнього існування У. Р. Союзу В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЛЮТОГО 1941 РОКУ в CARPATHIA HALL,

217-219 E. 6th Street, New York, N. Y.

ПРОГРАМА СВЯТА:

1. Відкриття свята—І. Матейко, голова Контрольної Комісії У. Р. С.

2. Промова — М. Сіницький, голова У. Р. С.

3. Сольо-сопран — п-на Ольга Чорний.

4. Промова — Т. Миник, рекордний секретар У. Р. С.

5. Сольо-баритон — п. П. Олдинський.

Акомпанімент — п-на О. Дмитрів.

II

"ВЕСЕЛА СОПІЛКА"

Представлення на 3 дії з співами і танцями М. Шугаєвського. Відіграють учні Української Школи при Жіночому Товаристві імені Лесі Українки в Ню Йорку. Представлення підготували учителька школи, п-і Е. Залевська, хористки і представлення — п-і Л. Ординська.

3 огляду на широку програму початок рвно в 5-й год. Музика Н. Антошкова. — Вступ 40 центів

БАЛЬ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

By NICK NICHOLS

With best greetings to the readers of Narodna Wola. Arthur Prudden Coleman Columbia University February 12, 1941.

PETER PEN

